

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/274/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4316218154
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4316218154.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Jarmily Pogramovej, v spore žalobcu: X. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX O. XX, občan SR, zastúpený Mgr. Peter Nyúl, advokát v Leviciach, kpt. Jaroša 4, proti žalovanej: S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., Na X. 7, občan SR, zastúpená (v odvolacom konaní) JUDr. Andrea Chorvátová Nagyová, advokát v Kozárovciach č. 632, o zaplatenie 1.457,06 eura (istiny) s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 13C/107/2016-76 zo dňa 01. februára 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi **n e p r i z n á v a** proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy vo výške 1.457,06 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania od 16.10.2016 až do zaplatenia. Žalobca v podanej žalobe uviedol, že na základe faktúry č. 12011 zo dňa 01.12.2012 vystavenej otcom žalobcu X. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, pre spoločnosť HONT - Hontianska Vrbica, s. r. o. so sídlom 935 55 Hontianska Vrbica 17, IČO: 36 518 051 na sumu 1.689,81 eura splatnej 15.12.2012 táto spoločnosť dňa 29.12.2014 zaplatila z fakturovanej sumy na účet žalovanej č. SK 85 XXXX XXXX XXXX XXXX sumu 1.457,06 eura. X. P., nar. XX.XX.XXXX túto sumu považuje za bezdôvodné obohatenie, pretože žalovaná ju získala bez právneho dôvodu. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného obohatí, musí obohatenie vydať. X. P., nar. XX.XX.XXXX listom zo dňa 28.09.2016 vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 1.457,06 eura do 15.10.2016 a súčasne žalovanej oznámil postúpenie tejto pohľadávky na svojho syna - žalobcu. Žalovaná list prevzala dňa 30.09.2016 a obohatenie nevrátila.

2. Okresný súd Levice vydal vo veci dňa 29.11.2016 platobný rozkaz č. k. 13C/107/2016-17, proti ktorému podala žalovaná odpor, a preto Okresný súd Levice uznesením zo dňa 09.02.2017 č. k. 13C/107/2016 - 23 platobný rozkaz zrušil podľa § 267 ods. 3 CSP v plnom rozsahu. Žalovaná v podanom odpore uviedla, že žalobca v súlade so skutočnosťou uvádza, že na základe faktúry č. 12011 zo dňa 01.12.2012 vystavenej otcom žalobcu X. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, pre spoločnosť HONT - Hontianska Vrbica, s. r. o. na sumu 1.689,81 eur splatnej dňa 15.12.2012, táto spoločnosť zaplatila z fakturovanej sumy na účet žalovanej pod č. SK 85 0200 XXXX XXXX XXXX XXXX sumu 1.457,06 eura. Žalobca toto považuje za bezdôvodné obohatenie. Tvrdenie žalobcu sa nezakladá na pravde, nakoľko uvedený účet bol zriadený na pokyn žalobcu, keďže v tom čase nedisponoval podnikateľským účtom. Transakcie ako i úhrada predmetnej faktúry bola preto poukázaná na jej účet, ktorého založenie požadoval žalobca. Z pripísanej sumy 1.457,06 eur ona odrátala zaplatený bankový poplatok a sumu vo výške 1.400 eur z účtu vybrala dňa 14.01.2015. Následne túto sumu odovzdala žalobcovi, ktorý jej však,

tak ako to bolo medzi nami bežnou praxou, nevydal žiadne potvrdenie o príjme. Dôvodom bol ich 13 ročný pracovný vzťah, založený na vzájomnej dôvere a žalobca tento spôsob nikdy nenamietal. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 20.02.2017 uviedol, že popiera tvrdenia žalovanej, že žalovaná odovzdala jeho otcovi 1.400 eur, ktorú vybrala zo svojho účtu dňa 14.01.2015. Jeho otec nemal so žalovanou 13 ročný pracovný vzťah. Žalovaná v stanovisku spísanom dňa 12.06.2017 uviedla, že je pravda, že pracovný pomer s p. X. P. st., trval necelých 10 rokov. Poukázala na to, že pracovný vzťah bol po určitej dobe aj súkromný (intímny), takže aj po ukončení trvalého pracovného pomeru až do júna 2016 sa s ním stýkala, čo je tých uvádzaných 13 rokov. Vo faktúre č. 12011 zo dňa 01.12.2012 priloženej k žalobe je uvádzaný podnikateľský účet p. X. P. st. (č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený vo VÚB Levice), ktorý už bol v čase úhrady faktúry zrušený. Kvôli exekúciám p. X. P. st. nedisponoval žiadnym iným účtom. Z tohto dôvodu dal p. X. P. st. firme HONT - Hontianska Vrbica, s. r. o. príkaz na úhradu faktúry na účet žalovanej vo VÚB banke č. SK XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ktorý si zriadila na pokyn a za prítomnosti p. X. P. st. Výbery z účtu žalovanej sa odohrávali za prítomnosti p. X. P. st., pričom ona nemá iný písomný doklad ohľadom prevzatia hotovosti vo výške 1.400 eur p. X. P. starším. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej vyjadril dňa 22.06.2017, v ktorom uviedol, že popiera tvrdenia žalovanej, že jeho otec osobne prevzal peniaze od žalovanej ešte v banke. Je pravda, že žalovaná v lete v roku 2016 ukončila vzťah s rodinou jeho otca. Žalovaná sa zdržiavala v domácnosti otca denne, tam sa aj stravovala. Vzťah jeho otca a žalovanej bolo možné porovnať k vzťahu rodiča k svojmu dieťaťu.

3. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Levice ako súd prvej inštancie v spore takto rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi 1.457,06 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.457,06 eura od 16.10.2016 až do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, ktorú je povinná žalovaná zaplatiť žalobcovi do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti samostatného uznesenia, ktoré vydá súdny úradník o výške trov konania.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie s poukazom na vykonané dokazovanie výsluchom strán sporu, svedkov a vykonaním dokazovania listinami s poukazom na citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov - § 524 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1, § 517 ods. 1 a 2) a citované ustanovenie § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ, odôvodnil nasledovne:

„Súd na základe vykonaného dokazovania žalobe v celom rozsahu vyhovel. Žalobca osvedčil súdu aktívnu legitímáciu v súdnom konaní písomnou zmluvou o postúpení žalovanej sumy, ktorá bola uzavretá medzi postupcom X.D. st., nar. 10.07.1944 a postupníkom X.D., nar. 13.01.1966 dňa 28.09.2016, pričom žalobca preukázal, že postúpenie pohľadávky bolo oznámené žalovanej postupcom dňa 30.09.2016. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené (§524 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Právny predchodca žalobcu Ladislav Čerba - JGDD - EKOSYSTÉM, vystavil dňa 01.12.2012 pre HONT - Hontianska Vrbica, s. r. o faktúru pod č. 12011 na sumu 1.689,91 eura z titulu nájmu z prenajatých pozemkov za rok 2012. Faktúru pod č. 12011 obchodná spoločnosť HONT - Hontianska Vrbica, s. r. o. zaplatila dňa 29.12.2014 vo výške 1.457,06 eura na účet vedený SK 85 0200 XXXX XXXX XXXX XXXX. Peňažný ústav VÚB, a. s. dňa 15.03.2017 súdu potvrdil, že tento účet je vedený pre S. G., nar. XX.XX.XXXX. Z potvrdenia o zrealizovaní transakcie zo dňa 14.01.2015 je zrejmé, že žalovaná sumu vo výške 1.400 eur vybrala aj s poplatkom dňa 14.01.2015. Žalovaná počas konania nerozporovala skutočnosť, že suma vo výške 1.457,06 eura jej bola poukázaná z titulu plnenia spoločnosťou HONT - Hontianska Vrbica, s. r. o. na základe faktúry č. 12011, ktorú vystavil právny predchodca žalobcu a táto suma patrila právnomu predchodcovi žalobcu. V konaní sa žalovaná bránila tým, že peňažnú sumu, ktorú vybrala z účtu vo výške 1.457,06 eura odovzdala dňa 14.01.2015 X. P. staršiemu. Žalobca navrhol doplniť dokazovanie o výsluch postupcu, X. P. st., ktorý na pojednávaní dňa 01.02.2018 uviedol, že žalovaná si požičala peňažné prostriedky, a preto by ich mala vrátiť. Potvrdil, že faktúru pod č. 12011 vystavovala žalovaná. Svedok uviedol, že 14.01.2015 mu žalovaná neodovzdala sumu vo výške 1.457,06 eura. Žalovaná sa ocitla v dôkaznej núdzi, nakoľko žiadnym dôkazom nevedela preukázať súdu, že žalovanú sumu vo výške 1.457,06 eura odovzdala postupcovi, teda tomu, komu mali byť peňažné prostriedky oprávnené vyplatené. Peňažná suma vo výške 1.457,06 eur bola žalovanej na účet pripísaná bez právneho dôvodu, a preto túto sumu je povinná žalobcovi vrátiť. Žalovaná prevzala

sumu vo výške 1.457,06 eura tým, že jej táto suma bola pripísaná na účet a dňa 14.01.2015 žalovanú sumu zo svojho účtu vybrala, avšak právne predchodcovi žalobcu ju preukázateľne neodovzdala. Žalovaná predmetnú sumu prevzala bez právneho dôvodu (condicio indebiti). Ide o taký prípad, keď právny dôvod, ktorý by zakladal právo na plnenie, neexistoval od začiatku. Plnenie môže spočívať aj v tom, že sa poskytnú peňažné prostriedky. Vzhľadom k tomu, že žalovaná nevedela preukázať svoje tvrdenie, že sumu vo výške 1.457,06 eur odovzdala X. P. st., súd podanej žalobe vyhovel v celom rozsahu. Žalovaná sa s plnením peňažného záväzku dostala do omeškania. Súd priznal žalobcovi aj ním uplatnený 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.457,06 eura od 16.10.2016 až do zaplatenia. Výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis, ktorým je Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (platného od 01.01.2015), kde v § 3 sa uvádza, že výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalobca si preto uplatnil zákonný 5 % ročný úrok z omeškania, ktorý mu súd priznal. Suma vo výške 1.457,06 bola žalovanej pripísaná na účet dňa 29.12.2014, a preto si žalobca dôvodne uplatnil v podanej žalobe nárok na zaplatenie 5 % ročného úroku z omeškania od 16.10.2016 zo žalovanej sumy až do zaplatenia. Podľa § 255 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok - zákon č. 160/2015 Z. z.) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspech vo veci. Žalobca mal v konaní plný úspech, a preto má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. O výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie“.

5. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadla len žalovaná v celom rozsahu domáhajúca sa jeho zrušenia (a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie), alebo jeho zmeny (tak, aby bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá a jej priznaná náhrada trov konania) s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. f/, g/ a h/ CSP. V dôvodoch odvolania poukázala na to, že v priebehu súdneho konania bolo preukázané, že mala s právnym predchodcom žalobcu (X.D. starší) blízky vzťah, čo obaja nepopreli, keď tento vzťah nebol len pracovný, ale sa bežne pohybovala v domácnosti X.D. staršieho. Ak mal právny predchodca žalobcu takú dôveru voči nej, že na jej účet vedený na jej meno nechal poslať finančné prostriedky (a nestalo sa len tento jeden krát), bolo by neštandardné, keby si od neho potom, čo mu sumu 1.400 eur vrátila, pýtala písomné potvrdenie. Má za to, že dôkazná núdza v konaní nepostihla ju, ale žalobcu, ktorý sám zvolil (a nie prvý krát) spôsob, akým mu mali byť uhradené faktúry od spoločnosti Hontianska Vrbica s.r.o., na ktorú skutočnosť súd (prvej inštancie) v rozhodovaní neprihliadol. Konanie X. P. staršieho je účelové, v roku 2016 sa vzťah medzi nimi skončil a pán P. (starší) po skončení vzťahu začal od nej vymáhať údajné pohľadávky. K tejto skutočnosti predkladá súdu aj výzvu na zaplatenie bezdôvodného obohatenia zo dňa 20.02.2017, ktorá je predmetom konania na Okresnom súde Levice pod sp.zn. 11C/28/2017, keď túto skutočnosť považuje za prostriedok procesnej obrany, ktorú ako novotu v odvolacom konaní uplatňuje v zmysle ust. § 366 ods. 1 písm. c/ CSP. Je absolútne nelogické, aby jej žalobca poskytol 04.10.2016 sumu 1.800 eur v prípade, ak by od nej 28.09.2016 výzvou na zaplatenie požadoval uhradenie dlžnej sumy 1.457,06 eura. K podanému odvolaniu žalovaná pripojila výzvu X. P. staršieho zo dňa 20.02.2017 „na zaplatenie bezdôvodného obohatenia a oznámenie o postúpení pohľadávky“, v texte ktorej výzvy sa uvádza, že dňa 04.10.2016 vložil na účet žalovanej sumu 1.800 eur titulom preddavku na kúpnu cenu jej motorového vozidla značky Renault Modus, ktorú sumu, keďže kúpnu zmluvu odmietla uzavrieť, považuje za bezdôvodné obohatenie, pretože ho získala bez právneho dôvodu. Súčasne výzva obsahuje oznámenie o postúpení pohľadávky na S. I., bytom O. XXX. Ďalej žalobkyňa k odvolaniu pripojila žalobu S. I. o zaplatenie 1.800 eur tvoriacu predmet sporu pod sp. zn. 11C/28/2017, potvrdenie o zrealizovaní transakcie - vkladu 1.800 eur dňa 04.10.2016 a výzvu súdu zasielanú jej v tejto veci - na vyjadrenie sa k vyjadreniu žalobcu zo dňa 26.01.2018.

6. Vyjadrenie žalobcu k podanému odvolaniu žalovanej podané nebolo.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovanej dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako rozhodnutie vo výroku vecne správne, keď súčasne odvolací súd rozhodol aj

o trovách odvolacieho konania, ktoré trovy v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi proti žalovanej nepriznal, nakoľko žalobcovi v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli a žiadne si ani neuplatňoval.

8. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, keď na zdôraznenie jeho správnosti aj s ohľadom na odvolacie dôvody poukazuje na to, že

- žalovaná v konaní žiadne právo k peniazom poukázaným na jej účet zo strany spoločnosti Hontianska Vrbica s.r.o. netvrdila,
- žalovaná v konaní rovnako netvrdila to, že by bola oprávnená finančné prostriedky poukázané na jej účet, na základe nejakej dohody s X. P. starším, si tieto peniaze ponechať,
- žalovaná rovnako v konaní netvrdila, že by predmetné peňažné prostriedky pripísané na jej účet X. P. staršiemu nepatrili,
- pokiaľ žalovaná nepreukázala svoje oprávnenie si predmetné finančné prostriedky ponechať, jedná sa na jej strane o bezdôvodné obohatenie na úkor X. P. staršieho, ktorý svoju pohľadávku platne postúpil na žalobcu, čo sporované nebolo,
- dôkazné bremeno preukázania vydania bezdôvodného obohatenia žalobcovi, resp. ešte jeho právnenému predchodcovi (X. P. staršiemu) v konaní zaťažovalo žalovanú a nie žalobcu, ktorý nemá dôkaznú povinnosť preukazovať niečo, čo podľa jeho tvrdenia nenastalo, teda povinnosť preukazovať tvrdenú skutočnosť - jej existenciu má ten, kto toto (túto skutočnosť) tvrdí,
- preukázanie vydania bezdôvodného obohatenia bolo potrebné preukázať nad akúkoľvek pochybnosť, teda pri nezhode vyjadrení sporových strán k tejto skutočnosti sa dôkazná núdza prejavila na strane žalovanej, i keď jej vyjadrenia v spore a odvolaní (o tom, že vzhľadom k pracovnému a i blízkemu vzťahu sa realizovalo o vrátenie peňazí v hotovosti bez dokladu) nejaví inak nelogické, čo však bez ďalšieho pre rozhodnutie vo veci v jej prospech nepostačuje,
- rovnako ani existencia iného nelogického konania otca žalobcu (ohľadom sumy 1.800,-Eur), ich prípadný blízky vzťah a možnosť účelovosti konania po jeho ukončení dôkaz o plnení žalovanej nepredstavuje, a že
- žalovanou v odvolacom konaní označené a pripojené listiny predstavujú neprípustné novoty v odvolacom konaní s ohľadom na to, že tieto žalovaná mohla (vzhľadom k dobe ich vzniku) predložiť už v konaní pred súdom prvej inštancie, pričom tieto listiny nepreukazujú vady v konaní, ale smerujú ku skutkovým tvrdeniam žalobcu a jej procesnej obrane (dodatočnej).

Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).